

BOGOLJUB

TUJINI

Štev. 11. Leto III. VEDSKI TEDNIK Nedelja, dne 14. marca 1948.

POMENLJIV PRAZNIK

Ljudje ga zelo poznajo, pa jim je pomenljiv za vreme. Praznik štiridesetih mučencev mislim. Nekje v Armeniji se je to zgodilo. 40 kristjanov so popolnoma slekli in jih v najhujšem mrazu postavili k zaledenemu ribniku. V bližini pa so pripravili toplo kopalnico in vse druge prijetnosti za tiste, ki bi odpadli. Štirideseteri so molili, naj jim Bog da milost, da bodo vsi vztrajali, da bi jih zares sveto število štirideset prejelo mučeniško krono.

Stražnik, ki jih je stražil je v ledeno mrzli noči videl, kako so angeli nad mučence prinašali mučeniške krone. Pa je z začudenjem ugotovil, da jih je samo devetintrideset. Tisti hip je tudi videl, kako se je eden od štiridesetih odtrgal od skupine in šel v toplo kopalnico. Odpadel je. Več mu je bilo življenje, ugodje kot Kristus, ki ga je hotel v večnosti osrečiti.

Pa je Bog molitev mučencev kljub temu uslišal. Milost božja je ganila srce stražniku, da se je slekel in s klicem, da je tudi on kristjan, se je pridružil dovetintrideseterim, da je bilo število dopolnjeno. Kristjan je bil nadomeščen s poganom in mesto njega je postal deležen mučeniške krone.

Kako značilno za nas in naš čas. Toliko kristjanom Bog ponuja krono svetništva in mučeništva. Nad narode prihaja preizkušnja, trpljenje, mučeništvo. Ali jih bo ostalo polno število tistih, katerim je Bog naklonil to milost. Ali bo naš narod med tistimi, ali med onimi, ki bodo to zavrgli in utekli v uživanje zmaterijaliziranega sveta in bo Bog mesto našega naroda poklical drugega k trpljenju in plačilu?

Ali bo med nami vsak tako močan, da bo vzdržal preizkušnjo do konca? Velika božja milost je to. Angeli prinašajo palme zmage od Boga na zemljo. Ali bomo tako močni in vztrajni, da bomo ostali, kakor jih je ostalo devetintrideset? Ali bomo podobni štiridesetemu, ki je zadnji trenutek zbežal in zavrgel Boga in njegovo neskončno plačilo?

Duhovne vaje so nas, ali bi nas morale v tem utrditi. Prihodnji teden ste na vrsti nožje - stebri naših družin, našega naroda. Kakršen je stebel, taka bo stavba. Zato, možje, zavzemite se z vso resnostjo. Vaša častna naloga in dolžnost je, da storite vse, da si utrdite svojo vero in zvestobo Bogu - ne le sebi tudi drugim, ki se te dolžnosti premalo zavedajo.

Duhovne vaje so tisti neizčrpni vrelec moči in milosti božje, ki vas bo utrdil za vse preizkušnje in trpljenje, da ga boste prestali tako, da bo to v korist var, vašim družinam in narodu, katerega stebri ste.

OD TOD NAMREČ. KER ČLOVEK NEREDNO LJUBI SAM SEBE, IZVIRAČO VSE NAŠE PAKE, KATERE JE TREBA IZRUVATI S KORENINO. AKO SI TO ZLO PREMAGAL IN UKROTIL, BOŠ IMEL ZARES PRAVI MIR IN UTEHO.

(Tomaž Kempčan).

ROBERTSON

1871

NEW YORK

ROBERTSON

1871

Reši nas hudega! V hudem živimo; dan za dnev živimo v negetovosti; danes ne vemo, kaj nas čaka jutri. Danes ne vemo, kakšno zlo se nam utegne pripetiti jutri. Zato, Gospod, reši nas hudega, odvrni od nas vse, kar bi nam utegnilo škodovati.

Če nas boš uslišal, ne vemo, ker ne poznamo Tvojih načrtov. Vendar smemo kljub temu prositi: Reši nas hudega.

Amen!

Amen! Gospod, Oče! Zgodi se! Tako bodi! Tako je!

Amen! Vse kar smo prosili; bodi Ti naš Oče, mi Tvoji otroci! Zvesti Tebi v življenju, da bomo s Teboj po smrti. Ves svet naj blagoslavlja in slavi Tvoje ime! Amen! Na veke!

Amen! Tvoje kraljestvo naj pride k nam, v naše duše, v naš narod. Delati, skrbeti hočemo za to! Amen! Tako se zgodi!

Amen! Tvoja volja se zgodi vsepovsodi; kjer smo in kjer bomo, jo hočemo izpolnjevati. Amen! Tako bodi!

Daj nam, česar potrebujemo za dušo in telo, Amen, Oče! Tako naj se zgodi!

Odpusti nam naše dolge, glej tudi mi hočemo odpustiti vsem, ki so nas žalili. Amen, Oče! Tako se zgodi!

Ne vpeelji nas v skušnjavo, daj nam moč v preizkušnjah! Amen, Oče! Tako bodi!

Reši nas hudega, trpljenja, zla na duši in telesu! Amen! Tako naj se zgodi!

Amen! Oče! Tako bodi!

NAŠIM DEKLETOM

Lastno dekliškemu srcu je, da sreče, radosti in veselja, ki ga sama občuti in doživlja ker ne more zakriti pred drugimi in tega tudi noče storiti. S koliko neučakanostjo pričakuje ure, ko bo prišla do nekoga, s katerim bo mogla deliti svojo srečo. Vsaj najboljša prijateljica se mora z njo radovati.

Dekliška duša je peč nesebično radodarna, da mnogokrat celo lahkomišelnost razsipna.

Pot v novo, neznanč življenje se nam odpira. V tem listu smo se že porazgovorile, kaj moramo v te svoje novo življenje prinesiti, česa ne smemo pustiti tu v taborišču, ali morda izgubiti že pri prvih poizkusih korakov v svet; z nami mora iti naša živa, trdna in neomajna vera, tista, ki ni le dediščina, naših staršev, ki je ne gojimo v sebi in kažemo le tedaj, ko je to primerno naši službi, naši okolici, temveč, ki nam pomeni življenje.

Če pa bomo v posesti take vere, ali se ne bo nujno oglašil naš prirojeni dekliški čut: kar imam jaz, naj dobe še drugi; to kar mene osrečuje, dviga, krepi, naj posredujem še onim, ki zaman iščejo srečo. Da, bodimo velikodušne. Prižgimo baklo svoje vere, da bo svetila tudi drugim. Kako? - se v strahu pred to novo, težko nalogo vprašujemo. Učeno razpravljati o veri ne znamo. - In vendar moremo in moramo vršiti apostolat vere v svetu, kamor nas bo božja Previdnost pripeljala.

Naš slovenski pregovor pravi: Besede mičejo, zgledi pa vlečejo. - Ali sedaj razumemo, na kakšen način bomo oznanjale vero v Kristusa drugim? Tisti, ki Gospoda ne poznajo, ki so Nanj pozabili, ali pa si srečo, ki jim jo je Kristus ponujal iz svoje božje zakladnice zavrgli in zamenjali za minljivo zemeljsko uživanje, bodo po našem življenju sočili o naši katoliški veri. Po

nas jo bodo vzljubili, ali - kar nas Bog varuj, po nas zavrgli.

Vse vemo, da mnogi - le še imenu katoličani - največkrat opravičujejo svojo mlačnost in brezbržnost s tem, da kažejo na nesoglasja med naukom katoliške Cerkve in dejanskim življenjem katoličanov. Ta neskladnost med vero in življenjem nam je zares v sramoto. Ko bi se katoličani v zadostni meri zavedali, da so s svojim neuglednim življenjem tolikim v pohujšanje, da so značilci neke, čisto nove vere, da sami dajejo sovražnikom božjim orožje v roke, katero bo tudi nje same zadelo, potem bi svoje življenje temeljito preusmerili, tako, da bi bili res svetilniki na gori, ki bi mnogim blodečim zopet uravnali življenje po Kristusovih zapovedih.

In me? Ali ne bi mogli naši nasprotniki tudi o nas že sedaj reči, da je naša vera le nekaj zunanjega? Kako bo v bodoče? Slovenska dekleta, ali bomo glas o naši vernosti, ki je šel pred nami v tujino, izpričale in potrčile s svojim življenjem?

Poznamo božje zapovedi: Poznamo katoliška načela, ki veljajo v tujini kakor v domovini, zato od njih ne smemo odstopiti niti za ped.

Hočemo si ohraniti sloves, da smo slovenska dekleta močne, vztrajne, neuklonljive, da ne poznamo oklevanja tedaj, ko gre za našo največjo svetinjo, za našo vero.

Le s tako odločnostjo bomo premagale vse napade, na katere bomo v tujini naletete in le z doslednim življenjem po veri bomo razkristjanjeno življenje zopet priklicale luč Kristusove vere.

BOG GRE SKOZI STOLETJA

(Nadaljevanje).

Odpadnik.

Julijanova vlada je bila vsa v znamenju reakcije proti krščanstvu. Julijan je bil sicer vzgojen v krščanstvu, je pa že davno pred nastopom vlade opustil verovanje in je sedaj kot vladar živel že popolnoma v modernem poganstvu, ker je bil pač bolj arijsko vzgojen. Poganstvo samo pa je v Julijanu skušalo dobiti zaščitnika, da bi se dokopalo ponovno do prvenstva.

Ozračje v zunanjem in državnem življenju je bilo kmalu popolnoma pogansko. Zopet so pričeli malikovati in žrtvovati bogovom kot v dneh pred Konstantinom. Kristjani so leteli iz javnih služb in njihova mesta so zasedali pogani. Vse pravice in premoženje Cerkve so koptela. Sicer se je Julijan izogibal direktnega krvavega preganjanja Cerkve, vendar je dopuščal, da so bili kristjani zapirani in mučeni. Največjo krivico pa je Julijan storil s svojim kulturnim bojem proti Cerkvi, ko je odvzel kristjanskim učiteljem in profesorjem pravico poučevanja mladine. Poganski zgodovinar Amian Marcelin - navdušeni občudovalec cesarja, je videl v tej cesarjevi odredbi, po kateri so bili kristjani postavljeni pred odločitev; ali naj postanejo njihovi otroci neuki ljudje - ali pa, da se šolajo v poganskih šolah, - veliko krivico, katere pa je morala biti zakopana v večni molk.

V svojem brezmejnem sovraštvu do krščanstva je ta odpadnik Julijan šel celo tako daleč, da je hotel Judom v Jeruzalemu postaviti tempelj. Načrt pa se mu je izjalovil. Od svojih prednikov je prevzel vojno s Perzijci ter je imel v začetku celo lepe uspehe in prispel do obzidja Ktesifona. S temi zmagami prežet - postane prevzet in v svoji objestnosti sprejme od Perzijcev ponujeni mir. Po sklenjenem miru pa vdere v notranjost Perzije, kjer

doživi poraz. Na begu pa ga je že zadela perzijska puščica 26. junija 363. l. in mu zadala smatno rano.

Ze naslednji dan je armada oklicala Julijanovega bojnega druga Jovijana za vladarja in vojskovodjo, kateri je moral skleniti s Perzijci zelo nepovóljen mir. - Jovijan pa je sklenil tudi časten mir s Cerkvijo in sicer iz prepričanja in vrnil Cerkvi prostost, katero ji je odvzel nezvesti odpadnik Julijan. -

KATOLIŠKI MISIJNI

Misijonske sestre in bratje so po večini kar vsi v takem delu, ki nima nič skupnega z onimi napačnimi predstavami. Ubijajo se v šolah, bolnicah, sirotiščih, vodijo najraznovrstnejše tečaje ali opravljajo potrebno telesno delo na misijonskih postajah. Pa vendar, koliko pomagajo misijonarjem, koliko stre s svojim požrtvovalnim in skritim delom za oznanjevanje evangelija.

In ne nazadnje so v misijonih tudi bogomiselní redovi, ki so vedno zaprti za samostanski zidovi in samo molijo za uspeh misijonskega dela. Morda se komu zdi nepotrebna stvar, a vendar kako važna misijonska ustanova so. Vsak škof si želi v svojem ozemlju vsaj eno tako hišo molitve; saj ve, da on samo sadi in zaliva, Bog pa daje rast.

Kdo potem še vrši pravo misijonsko delo? Večina misijonarjev duhovnikov je posvečena temu pravemu misijonskemu delu. A tudi to delo ni tako pesniško očarljivo, kot ga slikajo take napačne predstave. Kaj vse žrtvuje misijonar na Japonskem. Išče zveze, zbira otroke, vpliva od duše do duše, a kako pogosto se mu ne posreči spreobrniti več kot deset ljudi na leto ali niti toliko ne.

V krajih, kjer so sami muslimani, ni niti tolikega uspeha. Celoten trud je včasih kot zaman. Življenje poteka misijonarju v vsakdanjem delu: v poučevanju otrok, v pastirškem delu med katoličani, v borbi s sovražniki katolicizma, v skrbi za gnotni obstanek misijona, v iskanju zvez med pogani, v molitvi in trpljenju. In sad vsega: dve spreobrnjeni na leto. Okrog njega pa umirajo tisoči, ne da bi jih bila

NOVICE S FRONTE

IN ZALFDJA

RADIO PEKING... oddaja posebne "Katoliške ure", ki poslušalce seznanja neposredno in neposredno s katoliškim naukom. Na programu je tudi prenos katoliške službe božje. - Kdaj bodo vsi poslušalci v resnici klečali pred oltarjem?

"MI POTREBUJEMO MISIJONARJEV... in z veseljem sprejemamo kristjane drugih dežel, ki so pripravljeni pomagati kitajskemu ljudstvu in z njim čutijo. Ne imajte vtisa, da ste le naši gostje! Vi ste naši prijatelji, ki delate z nami, rešujete državo in ustvarjate narod." - Ali verjamete, da so to besede generalisime Čangkajška? In vendar so!

"FA TSE!" ... je kitajsko novoletno voščilo. - "Postani bogat!" - Vsem Kitajcem iz srca želimo tudi mi, da bi kmalu spoznali največje bogastvo - Kristusa.

O : 435 - "Prijatelji" tematike bodo zmajali z glavo: Brrr! Z računi pa kar proč! - Pa so številke vredne ogleda: Afrika ni imela v prvi svetovni vojni nobenega domačega duhovnika; danes pa jih ima - 435. Prosimo Gospoda za domače duhovništvo in redovništvo!

oblila krstna voda. A on ne more nič zato. Storil je vso svojo dolžnost. Sel bi, kako rad bi šel med ljudi in jim klical, naj se spreobrnejo; a ve, da bi si s takim nastopom nakopal smrtno sovražstvo in bi moral zapustiti deželo. In to bi bilo še slabše. Tako vsaj upa, da bodo zaradi teh žrtov in tihega pridobivanja vsaj njegovi nasledniki imeli kak uspeh.

Seveda ni povsod tako. Marsikje so spreobrnjenja mnogo številnejša. Tako na Kitajskem, v Indiji in med zamorci. Toda tudi tam je misijonarjevo življenje vse prej kot odedo v privlačne barve pesniške domišljije. Navadno misijonarja vsega zaposli dušnopastirsko delo med spreobrnjenimi. To je prav tako kakor pri nas, le da je navadno deležno še večjih razočaranj in združeno s hujšimi napori, telesnimi kakor duševnimi. Koliko truda je treba, preden misijonar prodre v skrivnosti jezika in običajev dotičnega naroda. In potem delo od jutra do večera, dan za dnev.

(Dalje prihodnjič.)

STOPETDESETKRAT POROČENI ŠKOF. + Malo čudno zveni, pa je le res, čeprav le "simbolično". - Msgr. Franc Ksaverij Gsell, 75 letni škof v Darwinu (Severna Avstralija), se je v petdesetih letih svojega misijonarjenja - 150 krat "poročil". V deželi namreč velja prastar zakon, da se mor vsako dekle, najprej poročiti s starcem. Škof je mogel vsako pogansko dekle, ki je pribežalo v misijon, rešiti le s tem, da se je z njo simbolično, na videz in z izjavo "poročil" ter jo potem od staršev odkupil za nekaj tobeka. S tem je dosegel, da je trgovina z dekleti v vsej deželi popolnoma prenehala. Zanimivo, kaj? =====

M I S I J O N S K O Z A L E D J E A S T R O N O M S K E Š T E V I L K E ?

V misijonskem svetu bi morali potentakem po preprostem računu imeti:

850.000 duhovnikov	-	danes 22.000	-	treba 40 krat več
850.000 mis. bratov	-	" 12.000	-	" 70 " "
1700.000 mis. sester	-	" 60.000	-	" 30 " "
3400.000 katehistov	-	" 90.000	-	" 40 " "
5100.000 učit. in prof.	-	" 50.000	-	" 100 " "
850.000 cerkva	-	" 90.000	-	" 10 " "
1700.000 ljud. šol	-	" 50.000	-	" 50 " "
170.000 gimnazij				
340.000 gospodinjstev				
1.000 univerz	-	17	-	" 100 " "
170.000 bolnišnic	-	1.000	-	" 170 " "
1700.000 dispanzerjev	-	4.000	-	" 425 " "
170.000 sirotišnic				
170.000 hiralnic				
510.000 zadrug				

Ali so te številke pretirane? Ali so sploh dosegljive? Bi jih zmogli katoličani, ki nas je 400 milijonov?

N A 40 S L O V E N C E V E N M I S I J O N A R I !

Bi mogli žrtvovati in postaviti na misijonsko polje 10 milijonov celokupnega o s o b j a, ki je potrebno za idealno stanje Cerkve? Vsak 40 katoličan naj bi šel potentakem v misijone. Ali je to tako nemogoče! Vzemimo za primer nas Slovence. Vseh skupaj nas je v Evropi recimo kakih 1,230,000. Če bi šel vsak štiriindeset Slovencev v misijone, bi bilo Slovencev 30.000. Če bi šel vsak

štirideseti Slovenec v misijone, bi imeli Slovenci 30.000 misijonarjev, torej od 1.230.000 bi jih ostalo v slovenski skupnosti še 1.200.000. Ali bi se to res tako strašno poznalo našemu narodnemu telesu? Pravijo, da smo v zadnjih 5 letih izgubili skoro za prazen nič, po človeško gledano, 80.000 slovenskih ljudi. V misijone pa naj bi jih šlo le 30.000, in ti niti ne bi bili izgubljeni, ampak kakor zlatniki, vrženi na svetovni trg božjega kraljestva, ti bi nesli bogate obresti - božji blagoslov na domovino. Slovenci bi zmogli to, čeprav se nam v naši malenkosti danes zdi tako nezažlišano. In če bi to zmogli mi, zakaj ne bi zmogli tudi drugi katoličani?!

NAŠ DOGLED NA SVIET

Ker svet stoji, so njegovi prebivalci raziskovali razvoj in življenje na zemlji in tudi hoteli dognati namen človeka. Zanimali so se pa tudi za Stvarnika in za pojave v naravi in v vsemirju.

Odkrivali so tudi vedno nova ozemlja in zlasti v petnajstem stoletju odkrili Španci Columb, Cortes, Vasco da Gama in drugi Ameriko.

Zlasti pa je bilo predmet zanimanja vseh časov vsemirje, katerega so raziskovali zvezdoslovci in modreči.

Že stari poganski modrijani so vedeli mnogo lepega povedati o namenu in smislu človekovega življenja o Stvarniku in o duši človeka, o kateri so pravilno trdili, da je neumrljiva in da tudi po smrti človeka večno živi.

Vsa ta vprašanja se v moderni dobi še vedno rešujejo.

1. Pogled v vsemirje.

Pred kakimi petnajstimi leti so zgradili v Ameriki v Kaliforniji na nekem griču posebno zgradbo, ki bi bila še najbolj podobna velikemu stolpu. Zgrajena je iz kamna, železobetona, streho ima pa stekleno. Narejena je tako, da se lahko vrti. Iznad strehe gleda v nebo velikanska cev, ki meri v premeru 5 m. in je podobna cevi velikanskega topa.

V notranjost te čudne zgradbe se pride skozi mala železna vrata. Ko vstopiš še znajdeš v velikanskem okroglem prostoru, ki ima gladka marmornata kamnitna tla. Stavba je brez oken in dobiva svetlobo samo od zgoraj.

Na sredi tega prostora stoji velikanska jeklena naprava, ki je podobna velikanskemu stroju. Pri tej velikosti ima človek občutek majhnosti. Na prvih pogled se obiskovalcu zdi, da je sam, ker ni nikjer opaziti nobenega človeka. Ako pa natančneje opazuje napravo, pa lahko opazi, da sedi visoko gori na udobnem sedežu človek, ki se kar zgubi med to velikansko napravo. Do tega sedeža se pride po ozkih jeklenih stopnicah.

Ta naprava nosi velikanski daljnogled, ki ima leči s premerom petih metrov, v sredini pa je debela okoli dveh metrov. Ko so prvo tako steklo vlivali se jim je plošča prelomila. Nato so pa zgradili posebno steklarno in ponovno vlili steklo. Nato so morali čakati dve leti, da se je steklo ohladilo, nakar so šele začeli z brušenjem in nameščanjem stekla v daljnogled.

Pred sedežem je velika marmornata plošča, ki je polna stikal, kompasov in ur, katerim preprost človek ne ve niti imena, niti pomena.

(Dalje prihodnjič).

POTA BOŽJA

(Nadaljevanje).

"Judita", je često dejal Blaž s slabim glasom "pojdi počivat. Saj mi ne moreš pomagati."

Judito pa je razjedala skrb za očeta. Bala se je, da oče ne bi neke noči mirno zaspal za vedno.

Cez dan, zlasti dopoldne, ko je imela Judita opravka v kuhinji, je Blaž sam ostajal s svojimi mislimi v svoji bolezni. Vedel in čutil je, da se bliža konec njegovega zemeljskega življenja in da bo kmalu nastopil pot novega življenja v večnosti, ki ga nikoli ne bo konca.

Ko je bil tako sam je v dneh, ko so bolečine nekoliko popustile premišljeval svoje življenje, od tistih dni, ki se jih je zavedal, pa vsekozi do današnjega dne.

Na steni nad posteljo, nasproti njegovega vzglavja, je visela podoba - Kristusova glava s trnjem kronana. - Pod njo je gorela lučka. Vsak del dneva je metala ta lučka drugačno svetlobo na podobo Križanega in razsvetljevala Njegovo sveto obličje.

Blaž je po cele ure med svojim premišljevanjem zrl, čas na podobo Križanega, čas v migljajočo se lučko.

Ko je tako premišljeval svoje življenje, se je ob vsakem veseljem dogodku, ki mu je v njegovih mislih živo stopil v spomin, ozrl na Križanega in se mu je za vse veselje, ki ga je užil na svetu v vsej svoji ponižnosti in skromnosti iz dna srca in vse duše zahvaljeval. Pa tudi ob mislih na svoje križe, boje, težave in trpljenje je dal Križanemu Gospodu zahvalo. Ko je tako delal pospravo svojega življenja je tudi iz vsega srca in vse duše šepetal popolno kesanje za vse grehe svojega življenja.

Tako se je stari organist Blaž počasi in mirno poslavljaj od svojega življenja.

Orazoval je lučko, ki je gorela Kristu na čast in njemu v kratek čas. Časih je mirno gorela, skoro nevidno; časih je pa plamen migljaj sem in tja; časih je pa gorel z velikimi plameni in končno pojema in ugasnil.

"Kako je ta plamenček podoben mojemu življenju", je šepetal Blaž sam sebi. "Časih sta bila mirna in spokojna srce in duša; časih sta se lovila in omahovala pod težkimi življenjskimi boji; časih sta gorela z velikimi plameni ljubezni do Boga, do družine, do mile naše domovine in do petja; danes pa pojema in ugaša. Morda še nekaj dni, morda samo še par ur, pa bom izdihnil in izginil kot tale plamenček."

Zdaj pa zdaj je Judita n lahko, komaj slišno odprla vrata in vstopila.

"Kako je, očka?" je vprašala.

"Dobro, Judita, dobro. Tako dobro, kot še nikoli do slej v vseh mojih sedemdesetih letih".

Popoldne pa, ko je Judita ponaredila vse kar je bilo treba v gospodinjstvu, se je vsedla tesno k postelji svojega očeta in brala iz molitvenika, ki je nosil naslov: CLOVEK V ŽIVLJENJU IN SMRTI.

Brala je počasi in polgl sno.

Zdaj pa zdaj je stari Blaž dodal kako svojo misel, sicer pa počasi sprejemal besedo za besedo, da mu nobena misel ni ušla. Ob tem branju in premišljevanju je utrdil vse tisto, kar je že premislil o svojem življenju. Tako je dal vse na svoje pravo mesto v svoji duši. (Dalje prihodnjič).

Izdaja pisarna narodnega dela v Trstičah pri Lienzu.